

"נשאת מורה ביסודי, יש לך הזדמנות נדירה לעצב אנשים בתחילת דרכם"

ודאי אתם זוכרים עד היום את מבטה של המורה שקידמה את פניכם כשהגעתם לראשונה לבית הספר. מאז חלפו כנראה כמה שנים טובות, ויחד עם העולם המשתנה, השתנה לו גם מקצוע ההוראה. אז מה התחדש בכיתה ואיך מרגיש להיות מורה בשנת 2020? קבלו את המודל החדש של מקצוע ההוראה בבית הספר היסודי

הדר ת"ש | mako | פורסם 16:19 27/07/20

צילום: Robert Kneschke, Shutterstock

כשד"ר סלעית רון הייתה רק סטודנטית לתואר ראשון בביוכימיה באוניברסיטה העברית בירושלים, היא לא ידעה שהיא עומדת בפני תפנית של ממש בחייה. במהלך פרויקט החונכות שמילאה, נפגשה עם ילד בכיתה ה' שלא ידע לקרוא וכתוב ולסברת אנשי המקצוע סביבו, שהרימו ידיים, עמד לעבור למסגרת חינוך מיוחד. בעודה יושבת איתו, ללא כל הכשרת הוראה, שאלה אותו מה מעניין אותו. כשסיפר שהוא מתעניין בסיפורי מתח ובלשות, היא הציעה שיקראו ביחד ספר בנושא ששאלה מהספרייה. חודש וחצי עברו עד שהשניים סיימו את הפרק הראשון, בסוף השנה הם כבר סיימו את הספר, אבל זה ממש לא היה סוף הסיפור. "אותו ילד ממש התלהב מהרעיון", היא נזכרת, "הוא הציע לי להמשיך לקרוא עוד. עם הזמן גם עברנו לפתור שאלות בחשבון, שעד אז לא הצליח בגלל שלא ידע לקרוא את ההוראות. כעבור שנתיים של מפגשים, בסוף כיתה ו', אמא שלו אמרה לי בגאווה שסוף סוף הוא הסיר את התווית של הילד שלא מסוגל ולא יכול, ומתאפשר לו להמשיך באותה מסגרת עם החברים שלו. כל הסיפור הזה חיזק בי את התחושה שזה מאוד חשוב באילו אנשי מקצוע התלמיד נתקל בדרך. אם יש קושי ומתעלמים ממנו – זה מצטבר ובסוף מתייגים אותך ואתה נשאר מאחור. לעומת זאת, אם יש מורה שמהווה דמות משמעותית שרואה אותך באופן אישי ולא רק את ההישגים שלך, אפשר לאורך זמן להגיע להישגים גבוהים".

"הזדמנות נדירה לעצב אנשים בתחילת דרכם"

מאז עברו הרבה מים בנהר וד"ר רון, כיום ראשת התכנית להכשרת מורים ביסודי במכללת

זמנית מעניינת, וגם נרשמתי ללימודים מתוך תחושה כזאת שזה משהו זמני וקצר, אלא שפשוט התאהבתי".

מאוד חשוב באילו אנשי מקצוע התלמיד נתקל בדרך | צילום: Lordn, Shutterstock

תוך כדי עבודתה כמורה בבית הספר היסודי, החליטה ד"ר רון לחשב מסלול מחדש ושינתה את נושא הדוקטורט לתחום הוראת המדעים, בו חקרה את העשייה החינוכית שלה כמורה וניסתה להשתכלל בה. לדבריה, אותם יסודות מנחים אותה עד היום ועליהם מבוססים הלמידה וההוראה שהיא מקנה היום לסטודנטים שלה.

[לעוד מידע על מכללת אורנים לחצו כאן](#)<<

"כשמלמדים ילדים צעירים יש בזה משהו של בריאת עולם, יצירת משהו חדש וזה הדבר הכי מקסים והכי מהנה. כשאתה מורה ביסודי קיים הקסם הזה של הסקרנות של ההתחלה, הצימאון לידע והתמימות, וזו הזדמנות נדירה לעצב אנשים בתחילת דרכם. מרוב שהעשייה הזאת הייתה מספקת, לא יכולתי לחזור למעבדה ולהסתכל על מבחנות. החלטתי שאני נשארתי".

לדבריה של ד"ר רון, המחקרים גם הם מוכיחים שילדים מפתחים את האהבה שלהם למקצועות מסוימים בגיל היסודי, אם מתחילים ברגל ימין את לימודי הקריאה, הכתיבה והחשבון, יש בסיס טוב להמשך הדרך והילד גדל להיות תלמיד טוב ואדם סקרן יותר ומתעניין בסביבה. "היום אנחנו יודעים שלא מדובר רק בתכנים הנלמדים בשיעורים, אלא גם בחוויית הלמידה החברתית-רגשית שנותנת את הכלים לשיתוף פעולה עם חברים, הבעת אמפתיה, הבעת קושי וקבלת עזרה", היא מסבירה. "כשלומדמים את כל המיומנויות האלו בגיל צעיר, יותר קל להתמודד כמבוגר בעולם משתנה ותובעני במיוחד".

חינוך הוא אמנות

השינוי בביקוש ובהבנת המקצוע לא בא לידי ביטוי רק בגישה ובתפיסה – אלא גם בשיטה. המורים של ימינו הבינו שהגישה לילדים חייבת לבוא ממקומות יצירתיים כמו משחקים, הפעלות, שילוב תכנים מוזיקליים ועוד, בדרך הזאת לא רק שהילדים נהנים הרבה יותר, אלא גם המורים – כי בסופו של דבר כולנו ילדים.

"אחד הדברים המרכזיים שאני מלמדת בקורסים במכללה – זה נושא משחק ומשחוק", מסבירה ד"ר רון, "אני בעצם מקנה להם את היכולת להפוך כל שיעור ותוכן למשהו משחקי. הדבר הזה גורם המון הנאה גם למורים, היכולת לפתח איזה אתגר. יש שיעורים שלמים שבנויים על קופסאות בריחה וחדרי בריחה שמעבירים את התכנים הלימודיים. בכלל, בחוג החדש להוראת היסודי, אנחנו משלבים את כל מקצועות האומנות כמו תנועה, תיאטרון, שירה או מוזיקה, מתוך התפיסה שכולם מהווים שפות ודרכים של הבעה שאנחנו רוצים שהילדים ישתמשו בהם וילמדו להביע את עצמם בדרכים מגוונות".

להפוך כל שיעור ותוכן למשהו משחקי | אילוסטרציה: Monkey Business Images, shutterstock

החידושים והדגש על יצירתיות, הופכים לקריטיים במיוחד לאור העובדה כי לילדים של היום קצב הסתגלות מטרף לטכנולוגיה. יחד עם האתגר, מדובר גם בעובדה שפחות המון אופציות יצירתיות למחנך להעביר את התוכן שהוא רוצה. "אנחנו חיים בעולם משתנה ותמורת", מוסיפה ד"ר רון, "אחד הכישורים הכי חשובים למבוגרים וילידים כיום הוא זריזות וגמישות מחשבתית. כדי להיות גמישים צריך לא רק לדעת את התוכן, אלא גם להתפתח בתוכו. ולכן כיום מבינים שללמוד לשאול זה הרבה יותר חשוב מלדעת את התשובה".

עוד דבר חשוב שאפשר למצוא היום בהוראת היסודי הוא הקניית הסקרנות והחוסן הנפשי לילד שחי במציאות הדינאמית. "כשילד לומד בתוך סביבה משתנה ומתאמן בהתמודדות עם השינוי, נעזר באחרים ובכלים רגשיים-חברתיים, הוא לא פוחד מהשינוי, הוא יודע להסתגל אליו ולהוביל תהליכים", היא מסבירה, "אם יש ילד שמורגל למצבים קבועים וידע סגור וקבוע – הוא לא יצליח להתאים את עצמו למציאות העכשווית, אליה בסופו של דבר אנחנו רוצים להכין אותו".

"בנוסף, ההוראה תמיד מבוססת על הקשר עם הלומדים", מרחיבה ד"ר רון, "הדבר הראשוני שאנחנו מלמדים את הסטודנטים שלנו לעשות כשהם נכנסים לכיתה זה מיפוי לכיתה – מי הילדים? מה החוזקות שלהם? מה הקשרים החברתיים ביניהם? מה הם אוהבים? מה הם עושים אחר הצהריים? מאילו משפחות הם מגיעים? אחרי שהם עושים את המיפוי בצורה מדוקדקת הם נדרשים להתאים לזה את יחידות ההוראה – להתאים לכל ילד תכנית התקדמות אישית".

מי הם הילדים ומהן החוזקות והחולשות שלהם? | צילום: Shutterstock

עבדלום רנוח רנוח לרולח - רח למורה

החברתי והרגשי בדיוק כמו התלמידים. בדיוק בגלל זה אנחנו רואים היום במחקרים שהמורים שמצליחים לשרוד במערכת לאורך זמן ומדווחים על סיפוק במקצוע הם אלו שיש להם רשת חברתית מקצועית משמעותית. כיום אפשר לומר שאחד הדברים שעובדים עליו הכי קשה במשרד החינוך אלו קהילות המורים וליווי המורים. הדברים האלו הכרחיים כי כשלמורה יש חוסן, הוא יכול להוביל את התלמידים לחוסן. מהסיבה הזאת מאד חשוב שמורה יקבל ליווי מקצועי בתוך הקהילה. בסופו של דבר כל מה שרלוונטי לילדים ולתלמידים שלנו - רלוונטי גם למורים. גם אצלנו במכללה, שינינו את מודל הכניסה של הסטודנטים לבתי הספר, ואנחנו מראש נכנסים עם קבוצות של מורים מתנסים שמעניקות את ההקשר החברתי-רגשי ויוצרות את תהליך התמיכה והליווי".

אם הגעתם עד לכאן, כנראה שנושא ההוראה נוגע גם לליבכם, ולנו במכללת אורנים יש אפשרות לעזור לכם להגשים חלום ולהפוך למחנכים של דור העתיד. כאן תמצאו את כל המידע הרלוונטי על מסלול הלימודים למורי בית ספר יסודי במוסד האקדמי המוביל. אתם מוזמנים להצטרף להצלחה ולהפוך לאחד או אחת מאנשי החינוך של ישראל.